

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ทำการศึกษาเฉพาะประชาชนในตำบลหัวเวียง จำนวน 358 คน และตำบลพิชัย จำนวน: 37 คน ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลเมืองลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง รวม จำนวน 395 ราย ใช้เป็นตัวแทนของประชาชนทั้งหมดในเขตเทศบาลเมืองลำปาง มีผลการศึกษาเป็น 3 ส่วนดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อายุ สภาพแวดล้อม และอาชีพหลักของครอบครัว

2. ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ การได้รับประโยชน์จากขยะ ความตระหนักต่อปัญหาขยะ การยอมรับหลักการ 5 Rs ความเห็นในการใช้มาตรการทางกฎหมาย กับการยอมรับ และพฤติกรรมกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs วิธีการกำจัดขยะที่ใช้ในปัจจุบัน

3. การทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

3.1 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำปางมีการยอมรับ และมีพฤติกรรมกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในระดับต่ำ

3.2 ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน ระดับการศึกษา รายได้ในครัวเรือน อายุของผู้ให้ข้อมูล สภาพแวดล้อมส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ความรู้เรื่องการจัดการขยะ การยอมรับหลักการ 5 Rs ความเห็นในการใช้มาตรการทางกฎหมาย มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการยอมรับ และพฤติกรรมกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อายุ สภาพแวดล้อม และ อาชีพหลักของครอบครัว

ตารางที่ 8 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อายุ สภาพแวดล้อม และอาชีพหลักของครอบครัว

ข้อมูลทั่วไป (N=395)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ หรือไม่จบชั้นประถมศึกษา	30	7.6
ประถมศึกษา	100	25.3
มัธยมศึกษา ปวช. ปวส. อนุปริญญา	185	46.8
ปริญญาตรี	77	19.5
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.8
2. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวโดยประมาณ (บาท / เดือน)		
น้อยกว่า 4000 บาท / เดือน	143	36.2
4001 – 8000	130	32.9
8001 – 12000	63	15.9
12001 – 16000	23	5.8
มากกว่า 16000	36	9.1
3. อายุผู้ตอบแบบสอบถาม		
น้อยกว่า 30 ปี	99	25.1
31 – 40 ปี	110	27.8
41 – 50 ปี	72	18.2
51 – 60 ปี	66	16.7
61 ปีขึ้นไป	48	12.2

ที่พักอาศัยของประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการสำรวจครั้งนี้ โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 66.8 มีที่พักอาศัยอยู่ใกล้โรงเรียน วัด ร้อยละ 66.8 สถานที่ราชการร้อยละ 21.3 ตลาด ย่านธุรกิจ ร้อยละ 7.3 โรงพยาบาลร้อยละ 3.5 และ โรงงานร้อยละ 1.0

ประชาชนโดยส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไปร้อยละ 31.3 และรองลงมาคือรับ ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว ร้อยละ 31.1 เป็นข้าราชการ ทำงานในรัฐวิสาหกิจ และนักการเมืองร้อยละ 24.1 พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ 9.4 ที่เหลือร้อยละ 4.1 ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม

จากผลการศึกษาข้างต้น ประชาชนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. ปวส. หรืออนุปริญญา มีรายได้ตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 4,000 บาท ถึง 12,000 บาท มีอายุอยู่ระหว่าง 30-41 ปี ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ใกล้กับโรงเรียน วัด หรือสถานที่ราชการ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย และประกอบอาชีพส่วนตัว อาจกล่าวได้ว่า เนื่องจากเป็นสังคมเมือง บุคคลส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน มีสถานที่ประกอบอาชีพอยู่ในบริเวณบ้าน หรือเป็นร้านค้าโดยส่วนใหญ่ และมีทำเลที่ตั้งใกล้กับสถานที่ต่าง อาทิเช่น โรงเรียน วัด หรือสถานที่ราชการ ซึ่งเอื้อต่อการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 9 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะจากสื่อต่าง ๆ

แหล่งของสื่อ	ความถี่ในการได้รับสื่อ (จำนวน (ร้อยละ))			
	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่ได้รับเลย (1)
1. เพื่อนบ้าน	14 (3.5)	57 (14.4)	127 (32.2)	197 (49.9)
2. วิทยุ	52 (13.2)	212 (53.7)	99 (25.1)	32 (8.1)
3. โทรทัศน์	248 (62.8)	102 (25.8)	29 (7.3)	16 (4.1)
4. เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่นหนังสือพิมพ์ เอกสาร แผ่นพับ วารสาร	41 (10.4)	85 (21.5)	161 (40.8)	108 (27.3)
5. เจ้าหน้าที่ของรัฐแนะนำ	7 (1.8)	37 (9.4)	60 (15.2)	291 (73.7)

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการในการลดปริมาณขยะจากสื่อต่าง ๆ การศึกษานี้ พบว่า โดยส่วนใหญ่ประชาชนได้รับข่าวสารดังกล่าวเรียงลำดับตามค่ามากไปน้อย คือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 95.9) วิทยุ (ร้อยละ 91.9) เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่นหนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพับ วารสาร (ร้อยละ 72.7) และเพื่อนบ้าน (ร้อยละ 50.1) สำหรับการได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.7) ตอบว่าไม่ได้รับข่าวสารดังกล่าว มีเพียงร้อยละ 26.3 ที่ตอบว่าได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สำหรับรายละเอียดของความถี่ที่ได้รับมากน้อยอย่างไร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs ทางโทรทัศน์ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างตอบมากที่สุด ร้อยละ 62.8 ตอบว่าได้รับข่าวสารจากสื่อดังกล่าวปานกลางร้อยละ 25.8 ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์ น้อย ร้อยละ 7.3 และตอบว่าไม่ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์ ร้อยละ 4.1

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs ทางวิทยุ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างตอบปานกลาง ร้อยละ 53.7 รองลงมาคือตอบว่าได้รับข่าวสารจากสื่อดังกล่าวน้อยร้อยละ 25.1 และได้รับข่าวสารทางวิทยุในมาก ร้อยละ 13.2 และตอบว่าไม่ได้รับข่าวสารทางวิทยุเลยร้อยละ 8.1

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs ทางเอกสารสิ่งพิมพ์ เช่นหนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพับ วารสาร ประชาชนกลุ่มตัวอย่างตอบมากที่สุดร้อยละ 10.4 ตอบได้รับข่าวสารปานกลางร้อยละ 21.5 ได้รับข่าวสารน้อย ร้อยละ 40.8 และไม่ได้รับข่าวสารเลยร้อยละ 27.3

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs จากเพื่อนบ้าน ประชาชนกลุ่มตัวอย่างตอบมากที่สุด ร้อยละ 3.5 ตอบว่าได้รับข่าวสารปานกลางร้อยละ 14.4 ได้รับข่าวสารน้อย ร้อยละ 32.2 และไม่ได้รับข่าวสารเลยร้อยละ 49.9

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs จากการแนะนำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างตอบมากที่สุดร้อยละ 1.8 ได้รับข่าวสารปานกลางร้อยละ 9.4 ได้รับข่าวสารน้อย ร้อยละ 15.2 และไม่ได้รับข่าวสารเลยร้อยละ 73.7

จากผลการศึกษา ทำให้ทราบว่า การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs ของประชาชนจากแหล่งสื่อต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน ซึ่งสภาพในปัจจุบันของการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง โดยส่วนใหญ่ประชาชนมุ่งที่จะทำมาหากิน หรือทำงานนอกบ้าน ดังนั้นโอกาสการได้พบปะ พูดคุยเรื่องราวต่าง ๆ หรือ การได้รับข่าวสารจากเพื่อนบ้านจึงมีน้อย เช่นเดียวกับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยส่วนใหญ่ประชาชนร้อยละ 73.7 ตอบว่าไม่ได้รับการแนะนำหรือไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในทำนองเดียวกับเหตุผลข้างต้น สำหรับการได้รับสื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่นหนังสือพิมพ์ แผ่นพับ วารสาร ประชาชนส่วนใหญ่นั้น ตอบแบบสอบถามตอบว่ามีความถี่ในการได้รับสื่อค่อนข้างสูง อาจเนื่องมาจากสื่อเหล่านี้เป็นสื่อที่อยู่ใกล้กับประชาชนมากที่สุด ดังนั้นจึงมีโอกาสได้รับข่าวสารได้เร็วกว่าแหล่งสื่ออื่น ๆ

ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร

ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ การได้รับประโยชน์จากขยะ ความตระหนักต่อปัญหาขยะ การยอมรับหลักการ 5 Rs ความเห็นในการใช้มาตรการทาง กฎหมาย กับการยอมรับ และพฤติกรรมกรรมการประยุกต์ใช้หลัก การ 5 Rs วิธีการกำจัดขยะที่ใช้ ในปัจจุบัน

ตารางที่ 10 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ

รายการ	ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ	
	จำนวน (ร้อยละ)	
	ใช่	ไม่ใช่
1. ทุกคนสามารถช่วยกันลดการก่อให้เกิดขยะได้	389 (98.5)	6 (1.5)
2. การจัดการขยะควรใช้วิธีการฝังเท่านั้น	69 (17.5)	326 (82.5)
3. ขยะทุกชนิดเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม	200 (50.6)	195 (49.4)
4. ขยะหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เราเลิกใช้แล้ว	224 (56.7)	171 (43.3)
5. การแยกขยะก่อนทิ้งไม่ได้เป็นการลดปริมาณขยะ	194 (49.1)	201 (50.9)
6. การแยกขยะมีประโยชน์ต่อตนเอง เพราะบางส่วนสามารถนำมาขายได้	362 (91.6)	33 (8.4)
7. การลดปริมาณขยะลงสามารถลดการใช้ทรัพยากรของชาติได้	377 (95.5)	18 (4.6)
8. ขยะแห้ง ขยะเปียกถ้าต้องทิ้งไป ควรต้องแยกออกจากกัน	389 (98.5)	6 (1.5)
รวม	กลุ่มคะแนนต่ำ (1-4 คะแนน)	119 (30.1)
	กลุ่ม คะแนนสูง (5-8 คะแนน)	276 (69.9)

การศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะทำให้ทราบว่า ข้อคำถามที่ประชาชนในเขตเทศบาลมีความคิดเห็นในเชิงบวก หรือตอบว่า ใช่ มากกว่าร้อยละ 70 ได้แก่ ข้อคำถามที่ว่า ทุกคนสามารถช่วยกันลดการก่อให้เกิดขยะได้(ร้อยละ 98.5) การแยกขยะมีประโยชน์ต่อตนเอง เพราะบางส่วนสามารถนำมาขายได้(ร้อยละ 91.6) การลดปริมาณขยะลงสามารถลดการใช้ทรัพยากรของชาติได้(ร้อยละ 95.5) ขยะแห้ง ขยะเปียกถ้าต้องทิ้งไป ควรต้องแยกออกจากกัน(ร้อยละ 98.5) สำหรับข้อคำถามที่เหลืองพบว่ามีส่วนของประชาชนที่ตอบใกล้เคียงกันคือ อยู่ในช่วงร้อยละ 43.3 – 56.7 ได้แก่ ข้อคำถามที่กล่าวว่า ขยะทุกชนิดเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม(ตอบว่าใช่ ร้อยละ 50.6 ไม่ใช่ร้อยละ 49.4) ขยะหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เราเลิกใช้แล้ว(ตอบว่าใช่ร้อยละ 56.7 ไม่ใช่ร้อยละ 43.3) การแยกขยะก่อนทิ้งไม่ได้เป็นการลดปริมาณขยะ (ตอบว่าใช่ ร้อยละ 49.1 ไม่ใช่ร้อยละ 50.9) สำหรับข้อคำถามที่ว่า การจัดการขยะควรใช้วิธีการฝังเท่านั้น พบว่าประชาชนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 82.5 ตอบไม่ใช่หรือไม่เห็นด้วย ตอบว่าใช่ร้อยละ 17.5 (ตารางที่ 10)

จากผลการศึกษาในตารางที่ 10 ความรู้ในการจัดการขยะ ได้วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อจัดกลุ่มของประชาชนที่ตอบแบบสอบถามตามกลุ่มคะแนนต่ำ (1-4 คะแนน) มีจำนวน 119 คน (ร้อยละ 30.1) และกลุ่มคะแนนสูง (5-8 คะแนน) จำนวน 276 คน (ร้อยละ 69.9) ซึ่งกล่าวได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะที่ถูกต้อง เมื่อพิจารณาค่าความถี่ในข้อคำถามเชิงบวกที่ตอบว่าใช่ ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ค่อนข้างสูง ในข้อคำถามที่ว่า ทุกคนสามารถช่วยกันลดการก่อให้เกิดขยะได้ การแยกขยะมีประโยชน์ต่อตนเอง เพราะบางส่วนสามารถนำมาขายได้ การลดปริมาณขยะลงสามารถลดการใช้ทรัพยากรของชาติได้ ขยะแห้งขยะเปียกถ้าต้องทิ้งไป ควรต้องแยกออก และข้อคำถามเชิงลบที่ตอบว่าไม่ใช่ได้แก่ ข้อคำถามที่ว่า การจัดการขยะควรใช้วิธีการฝังเท่านั้น นอกจากนี้ในบางข้อคำถามอาจมีประชาชนบางส่วนที่อาจมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง พิจารณาค่าร้อยละที่มีค่าใกล้เคียงกัน ได้แก่ข้อคำถามที่ว่า ขยะทุกชนิดเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ขยะหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เราเลิกใช้แล้ว การแยกขยะก่อนทิ้งไม่ได้เป็นการลดปริมาณขยะ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นกล่าวได้ว่า มีประชาชนในเขตเทศบาลร้อยละ 30.1 ยังมีความรู้ความเข้าใจที่คลุมเครือในการจัดการขยะ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น เทศบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ควรจัดให้มีการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชน ซึ่งรูปแบบการให้ความรู้อาจอาศัยสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุเพื่อนบ้าน หรือการรณรงค์การให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs ผ่านสื่อต่าง ๆ ในการลดปริมาณขยะในโรงเรียนประถม หรือมัธยมศึกษาต่าง ๆ เพิ่มเติม

ตารางที่ 11 การได้รับประโยชน์จากขยะของประชาชน

การได้รับประโยชน์จากขยะ	ระดับคะแนนการได้รับประโยชน์			X	เกณฑ์ประเมินการได้รับประโยชน์
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)		
1. การขายขยะหรือสิ่งของที่ไม่ใช้แล้ว	80 (20.3)	311 (78.7)	4 (1.0)	1.80	ปานกลาง
2. การนำของที่ตั้งใจจะทิ้งกลับนำมาใช้ใหม่	-	304 (77.0)	91 (23)	1.77	ปานกลาง
3. การซ่อมมาใช้ใหม่	2 (0.5)	292 (73.9)	101 (25.6)	1.74	ปานกลาง
4. การนำขยะไปทำปุ๋ยหมัก	4 (1.0)	176 (44.6)	215 (54.4)	1.46	น้อย
5. การนำขยะมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของใหม่	2 (0.5)	289 (73.2)	104 (26.3)	1.74	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย				1.70	ปานกลาง

การได้รับประโยชน์จากขยะของประชาชน จากตารางที่ 11 พบว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่ตอบว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง มีค่าร้อยละอยู่ในช่วง 44.6 – 78.7 มีประชาชนบางส่วนร้อยละ 0.5 – 20.3 ตอบว่าได้รับประโยชน์จากขยะมาก มีรายละเอียดของการได้รับประโยชน์จากขยะดังนี้

จากข้อคำถามที่ว่า การขายขยะหรือสิ่งของที่ไม่ใช้แล้ว ประชาชนตอบว่าได้รับประโยชน์มาก ร้อยละ 20.3 ปานกลาง ร้อยละ 78.7 และ น้อยร้อยละ 1.0

การนำของที่ตั้งใจจะทิ้งกลับนำมาใช้ใหม่ ประชาชนตอบว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง ร้อยละ 77.0 และ น้อยร้อยละ 23.0

การซ่อมมาใช้ใหม่ ประชาชนตอบว่าได้รับประโยชน์มากร้อยละ 0.5 ปานกลาง ร้อยละ 73.9 และ น้อยร้อยละ 25.6

การนำขยะมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของใหม่ ประชาชนโดยส่วนใหญ่ตอบว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง ประชาชนตอบว่าได้รับประโยชน์มากร้อยละ 0.5 ปานกลาง ร้อยละ 73.2 และ น้อยร้อยละ 26.3

สำหรับการนำขยะไปทำปุ๋ยหมัก มีการนำไปใช้ประโยชน์น้อยมาก ประชาชนตอบว่าได้รับประโยชน์มากร้อยละ 1.0 ปานกลาง ร้อยละ 44.6 และ น้อยร้อยละ 54.4

การได้รับประโยชน์จากขยะของประชาชนในเขตเทศบาล จากผลการศึกษาในตารางที่ 11 จะเห็นว่าทำไมประชาชนโดยส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการขายขยะหรือสิ่งของที่ไม่ใช้แล้ว หรือ การนำของที่ตั้งใจว่าจะทิ้งกลับมาใช้ใหม่ การซ่อมใช้ใหม่ และการนำขยะมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของ ใช้ใหม่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ในการขายขยะหรือสิ่งของที่ไม่ใช้ แล้ว มีการนำของที่ตั้งใจจะทิ้งกลับมาใช้ใหม่ และการนำขยะมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของใหม่ หรือกล่าวได้ ว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องกับการใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ นอกจากการนำขยะไปทำปุ๋ยหมัก ซึ่งประชาชนในเขตเทศบาลร้อยละ 54.4 ตอบว่าได้รับประโยชน์น้อย ซึ่งอาจจะมีเหตุผลเนื่องจากมีพื้นที่ในบ้านเรือนน้อย ไม่เหมาะกับการจัดการขยะสำหรับทำปุ๋ยหมัก

ตารางที่ 12 ความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาขยะ

ข้อความ	ระดับคะแนนความตระหนัก					\bar{X} (เกณฑ์)
	มากอย่างยิ่ง (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่มี (1)	
1. กลิ่นรบกวน	120 (30.4)	46 (11.6)	142 (35.9)	49 (12.4)	38 (9.6)	3.40 (ปานกลาง)
2. แผลงรบกวน	91 (23.0)	86 (21.8)	135 (34.2)	42 (10.6)	41 (10.4)	3.36 (ปานกลาง)
3. ทิศนวิสัยไม่ดี	89 (22.5)	76 (19.2)	86 (21.8)	35 (8.9)	109 (27.6)	3.00 (ปานกลาง)
4. แหล่งแพร่เชื้อโรค	132 (33.4)	52 (13.2)	130 (32.9)	39 (9.9)	42 (10.6)	3.48 (ปานกลาง)
5. กีดขวางทางระบาย น้ำ	110 (27.8)	37 (9.4)	91 (23.0)	42 (10.6)	115 (29.1)	2.96 (ปานกลาง)
ค่าเฉลี่ย						3.24 (ปานกลาง)

ความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาขยะต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว จากตารางที่ 12 พบว่า กลิ่นรบกวนจากขยะ ประชาชนโดยส่วนใหญ่ ตอบว่ามีกลิ่นรบกวนมากอย่างยิ่ง และมากร้อยละ 52.6 ปานกลางร้อยละ 35.9 มีความตระหนักน้อย ร้อยละ 12.4 และไม่มีมีความตระหนัก ร้อยละ 9.6

แมลงรบกวน ประชาชนโดยส่วนใหญ่ตอบว่ามีแมลงรบกวนมากอย่างยิ่ง และมากร้อยละ 44.8 ปานกลางร้อยละ 34.2 มีความตระหนักน้อย ร้อยละ 10.6 และไม่มีความตระหนัก ร้อยละ 10.4

ทัศนวิสัยไม่ดี ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่ามีทัศนวิสัยไม่ดี มากอย่างยิ่ง และมากร้อยละ 41.7 ปานกลางร้อยละ 21.8 มีความตระหนักน้อย ร้อยละ 8.9 และไม่มีความตระหนัก ร้อยละ 27.6

แหล่งแพร่เชื้อโรค ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่ามากอย่างยิ่ง และมากร้อยละ 46.6 ปานกลาง ร้อยละ 32.9 มีความตระหนักน้อย ร้อยละ 9.9 และไม่มีความตระหนัก ร้อยละ 10.6

กีดขวางทางระบายน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่า มากอย่างยิ่ง และมากร้อยละ 37.2 ปานกลาง ร้อยละ 23.0 มีความตระหนักน้อย ร้อยละ 10.6 และไม่มีความตระหนัก ร้อยละ 29.1

จากผลการศึกษาในตารางที่ 12 จะเห็นว่าทำไมระดับความตระหนักของประชาชนต่อปัญหา ขยะต่าง ๆ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางหรือค่อนข้างน้อย หรือค่าร้อยละค่อนข้างมาก อาจ เนื่องมาจากว่าประชาชนได้รับผลกระทบจากการรบกวนของกลิ่นขยะที่เน่าเหม็น แมลงรบกวน ทัศนวิสัยที่ไม่ดีจากกองขยะ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ และแมลงก่อโรคต่าง ๆ นอกจากนี้ยัง กีดขวางทางระบายน้ำ กล่าวได้ว่าประชาชนยังมีความตระหนักต่อปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เขต เทศบาล อย่างไรก็ตามมีประชาชนบางส่วนที่มีความตระหนักต่อปัญหาขยะน้อย หรือไม่มีความ ตระหนัก ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าสภาพแวดล้อมของประชาชนกลุ่มนี้อาจไม่มีผลกระทบจากปัญหาขยะ

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นต่อหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ

ข้อความ	ระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs					\bar{X} (เกณฑ์)
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง (1)	
1. การนำวัสดุที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ	107 (27.1)	188 (47.6)	59 (14.9)	31 (7.8)	10 (2.5)	3.88 (เห็นด้วย)
2. การลดการเกิดขยะจากแหล่งที่ผลิต	91 (23.0)	134 (33.9)	148 (37.5)	19 (4.8)	3 (0.8)	3.73 (เห็นด้วย)
3. การนำเอาขยะไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตใหม่	128 (32.4)	212 (53.7)	45 (11.1)	5 (1.3)	5 (1.3)	4.15 (เห็นด้วย)
4. การนำวัสดุเครื่องใช้ที่ชำรุดกลับมาใช้ใหม่	99 (25.1)	228 (57.7)	42 (10.6)	23 (5.8)	3 (0.8)	4.00 (เห็นด้วย)
5. การหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะที่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม	143 (36.2)	120 (30.4)	115 (29.1)	15 (3.8)	2 (0.5)	3.98 (เห็นด้วย)
ค่าเฉลี่ย						3.95 (เห็นด้วย)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับหลักการ 5 Rs ต่อการลดปริมาณขยะในชุมชน ในเรื่องการนำวัสดุที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ ประชาชนโดยส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 74.7 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 14.9 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 10.3 (ตารางที่ 13)

การลดการเกิดขยะจากแหล่งผลิต ประชาชนโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย ร้อยละ 23.0 และ 33.9 ตามลำดับ ไม่แน่ใจร้อยละ 37.5

การนำเอาขยะไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตใหม่ ประชาชนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 32.4 และ 53.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย

การนำวัสดุเครื่องใช้ที่ชำรุดกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนโดยส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 25.1 และ 57.7 ตามลำดับ

การหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะที่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมประชาชนโดยส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย ร้อยละ 36.2 และ 30.4 ตามลำดับ ไม่แน่ใจร้อยละ 29.1

จากข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการ 5 Rs เช่น การนำวัสดุที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ การลดการเกิดขยะจากแหล่งที่ผลิต การนำเอาขยะไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตใหม่ การนำวัสดุเครื่องใช้ที่ชำรุดกลับมาใช้ใหม่ การหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะที่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่า เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง กล่าวได้ว่าประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำปางส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และมีการยอมรับหลักการ 5 Rs จากเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับที่มาก หรือมีการยอมรับหลักการ 5 Rs มาก อย่างไรก็ตามมีประชาชนบางส่วนที่ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นในการใช้มาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหาขยะ

แนวทางในการแก้ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				\bar{X} (เกณฑ์)
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	ไม่ควรใช้ (0)	
1. การใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาขยะในประเทศ	2 (0.5)	115 (29.1)	149 (37.7)	129 (32.7)	1.97 (ปานกลาง)
2. การปรับผู้ที่กระทำการทิ้งขยะในที่สาธารณะหรือทิ้งขยะที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในที่สาธารณะ	-	146 (37.0)	115 (29.1)	134 (33.9)	2.03 (ปานกลาง)
3. ผู้ใดก่อให้เกิดขยะผู้นั้นควรรับผิดชอบจ่ายค่ากำจัดขยะอย่างเป็นธรรม	1 (0.3)	123 (31.1)	133 (33.7)	138 (34.9)	1.96 (ปานกลาง)
ค่าเฉลี่ย					1.99 (ปานกลาง)

ความคิดเห็นในการแก้ปัญหาขยะของประชาชน ในเรื่องการใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาขยะในประเทศ พบว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่ตอบว่า ควรใช้น้อย รองลงมาคือไม่ควรใช้ และควรใช้ปานกลาง ร้อยละ 37.7, 32.7 และ 29.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

การปรับผู้ที่กระทำการทิ้งขยะในที่สาธารณะ หรือทิ้งขยะที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในที่สาธารณะ ประชาชนโดยส่วนใหญ่มีทั้งที่เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 37.0 ไม่ควรใช้ร้อยละ 33.9 และใช้น้อยร้อยละ 29.1

ผู้ใดก่อให้เกิดขยะผู้้นั้ควรรับผิดชอบจ่ายค่ากำจัดขยะอย่างเป็นทางการ ประชาชน โดยส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ควรใช้ร้อยละ 34.9 ควรใช้น้อย ร้อยละ 33.7 และควรใช้ปานกลางร้อยละ 31.1

โดยภาพรวมแล้วความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาขยะของประชาชน โดยการใช้กฎหมาย การปรับโทษผู้กระทำผิด และการจ่ายค่ากำจัดขยะของประชาชน จากผลการศึกษาข้างต้นกล่าวได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำปางเห็นด้วยกับการแก้ไขปัญหาโดยวิธีการดังกล่าว

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นในการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs แก้ปัญหาขยะ

ข้อความ	ความคิดเห็นในการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs แก้ปัญหาขยะ			\bar{X} (เกณฑ์)
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	
1. การใช้ปั่นโต หรือภาชนะกึ่งทนทดแทนการใช้กล่องโฟมสำหรับใส่อาหาร	352 (89.1)	28 (7.1)	15 (3.8)	2.85 (เห็นด้วย)
2. การใช้ถุงผ้าเพื่อใส่ของกับข้าวแทนการใช้ถุงพลาสติกชนิดหูหิ้ว	284 (71.9)	81 (20.5)	30 (7.6)	2.64 (เห็นด้วย)
3. การเลือกซื้อสินค้าที่มีความคงทนแทนการซื้อสินค้าที่ชำรุดโดยเร็ว	332 (84.1)	45 (11.4)	18 (4.6)	2.79 (เห็นด้วย)
4. การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดวัสดุหีบห่อเหมาะสมกับปริมาณสินค้า	346 (87.6)	39 (9.9)	10 (2.5)	2.85 (เห็นด้วย)
5. การใช้ขวดบรรจุสินค้ามาใส่อาหาร	54 (13.7)	128 (32.4)	213 (53.9)	1.59 (เห็นด้วย)
6. การใช้ถุงพลาสติกขนาดใหญ่เป็นที่รวบรวมขยะมูลฝอย	338 (85.6)	43 (10.9)	12 (3.5)	2.82 (เห็นด้วย)
7. การปะชุนผ้าเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่	340 (86.1)	34 (8.6)	21 (5.3)	2.81 (เห็นด้วย)
8. การนำของใช้ที่ชำรุดมาซ่อมแซมแก้ไขให้ใช้งานได้	354 (89.6)	38 (9.6)	3 (0.8)	2.89 (เห็นด้วย)
9. การนำเศษผ้ามาดัดแปลงให้เป็นพรมเส็ดเท้า	376 (95.2)	16 (4.1)	3 (0.8)	2.94 (เห็นด้วย)
10. การนำกล่องกระดาษมาดัดแปลงเป็นที่ทิ้งขยะแห้ง	311 (78.7)	76 (19.2)	8 (2.0)	2.77 (เห็นด้วย)
ค่าเฉลี่ย				2.69 (เห็นด้วย)

ความคิดเห็นในการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการแก้ปัญหาขยะ พบว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่เห็นโดยกับการประยุกต์ใช้หลักการดังกล่าว อาทิเช่น ข้อคำถามที่ว่า การใช้ปืนโต หรือภาชนะคงทน ทดแทนการใช้กล่องโฟมสำหรับใส่อาหาร (ร้อยละ 89.1) การใช้ถุงผ้าเพื่อใส่ของกับข้าวแทนการใช้ถุงพลาสติกชนิดหูหิ้ว(ร้อยละ 71.9) การเลือกใช้สินค้าที่มีความคงทนแทนการซื้อสินค้าที่ชำรุดโดยเร็ว(ร้อยละ 84.1) การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดวัสดุหีบห่อเหมาะสมกับปริมาณสินค้า(ร้อยละ 87.6) การใช้อุปกรณ์ขนาดใหญ่เป็นที่รวบรวมขยะมูลฝอย(ร้อยละ 85.6) การปะชุนผ้าเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ (ร้อยละ 86.1) การนำของใช้ที่ชำรุดมาซ่อมแซมแก้ไขให้ใช้งานได้ (ร้อยละ 89.6) การนำเศษผ้ามาดัดแปลงให้เป็นพรมเช็ดเท้า(ร้อยละ 95.2) การนำกล่องกระดาษมาดัดแปลงเป็นที่ทิ้งขยะแห้ง (ร้อยละ 78.7) ยกเว้นการใช้ขวดบรรจุสินค้ามาใส่อาหาร ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย(ร้อยละ 53.9) อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 71.9 – 95.6 เห็นด้วยกับการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการแก้ปัญหาขยะ มีประชาชนบางส่วนร้อยละ 4.1 – 32.4 ไม่มีความแน่ใจในการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ สำหรับเหตุผลที่ว่าทำไมประชาชนบางส่วนไม่มีความแน่ใจในหลักการดังกล่าว ซึ่งอาจเนื่องมาจากการขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 16 การช่วยลดปริมาณขยะโดยวิธีการปฏิบัติของประชาชน

ข้อความ	ความถี่ในการปฏิบัติ			
	ทำเป็นประจำ (3)	ทำเป็นบางครั้ง (2)	ไม่เคยทำ (1)	\bar{X} (เกณฑ์)
1. การนำวัสดุของใช้มาใช้ซ้ำ	43 (10.9)	287 (72.7)	65 (16.5)	1.94 (ทำเป็นบางครั้ง)
2. การลดการเกิดขยะจากแหล่งที่ผลิต	63 (15.9)	121 (30.6)	211 (53.4)	1.63 (ทำเป็นบางครั้ง)
3. การนำเอาเศษวัสดุไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตใหม่	26 (6.6)	249 (63.0)	120 (30.4)	1.76 (ทำเป็นบางครั้ง)
4. การนำวัสดุเครื่องใช้ที่ชำรุดกลับมาซ่อมใช้ใหม่	66 (16.7)	279 (70.6)	50 (12.7)	2.04 (ทำเป็นบางครั้ง)
5. การหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะที่เป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม	125 (31.6)	134 (33.4)	136 (34.4)	1.97 (ทำเป็นบางครั้ง)
ค่าเฉลี่ย				1.86 (ทำเป็นบางครั้ง)

การช่วยลดปริมาณขยะโดยวิธีการปฏิบัติของประชาชน จากตารางที่ 16 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เคยนำวัสดุของใช้มาใช้ซ้ำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 72.7 ไม่เคยทำ ร้อยละ 16.5 ทำเป็นประจำ ร้อยละ 10.9

การลดการเกิดขยะจากแหล่งที่ผลิตขยะพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่เคยทำ ร้อยละ 53.4 ทำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 30.6 และทำเป็นประจำ ร้อยละ 15.9

การนำเอาเศษวัสดุไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตใหม่ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่า ทำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 63.0 ไม่เคยทำ ร้อยละ 30.4 และทำเป็นประจำ ร้อยละ 6.6

การนำวัสดุเครื่องใช้ที่ชำรุดกลับมาซ่อมใช้ใหม่ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่า เคยทำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 70.6 เคยทำเป็น ร้อยละ 16.7 และไม่เคยทำ ร้อยละ 12.7

การหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะที่เป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่เคยทำ ร้อยละ 34.4 ทำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 33.4 ทำเป็นประจำ ร้อยละ 31.6

จากผลการศึกษาในตารางที่ 16 กล่าวได้ว่า ในการปฏิบัติของประชาชนเป็นประจำ หรือเป็นบางครั้ง เช่น การนำวัสดุของใช้มาใช้ซ้ำ การลดการเกิดขยะจากแหล่งที่ผลิต การนำเอาเศษวัสดุไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตใหม่ การนำวัสดุเครื่องใช้ที่ชำรุดกลับมาซ่อมใช้ใหม่ และการหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะที่เป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเปอร์เซ็นต์มากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่เคยทำ สรุปได้ว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่มีการปฏิบัติโดยการใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะในเขตเทศบาล หรือทำไมประชาชนในบางกลุ่มไม่เคยปฏิบัติโดยใช้หลักการดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า ประชาชนในกลุ่มดังกล่าวยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ในการปฏิบัติโดยใช้หลักการ 5 Rs

ตารางที่ 17 วิธีการกำจัดขยะที่ประชาชนปฏิบัติในปัจจุบัน

ชนิดของขยะ	วิธีการกำจัดขยะของประชาชน				
	เผา	ฝังกลบ	กองทิ้งไว้วันนอกบ้าน	ทำปุ๋ย	รถเทศบาลเก็บ
1. ขยะเปียก เช่น เศษเนื้อ เศษอาหาร ผัก ผลไม้	2 (0.5)	28 (7.1)	4 (1.0)	20 (5.1)	341 (86.3)
2. ขยะแห้ง ได้แก่ เศษ กระดาษ ถุง พลาสติก กล่อง ลัง ไม้	74 (18.7)	6 (1.5)	4 (1.0)	3 (0.8)	308 (78.0)
3. ซากสัตว์ ได้แก่ ซาก หนู ซากสุนัข ซากแมว	10 (2.5)	312 (79.0)	1 (0.3)	11 (2.8)	61 (15.4)
4. มูลสัตว์ ได้แก่ มูลโค กระบือ ไก่ เป็ด	2 (0.5)	32 (8.1)	1 (0.3)	304 (77.0)	56 (14.2)
5. ขยะเบ็ดเตล็ด ได้แก่ เศษแก้ว เศษเหล็ก	6 (1.5)	30 (7.6)	1 (0.3)	4 (1.0)	354 (89.6)
6. ขยะจากสารเคมี ได้แก่ กระป๋องยาฆ่าแมลง ยา กำจัดวัชพืช	7 (1.8)	18 (4.6)	-	-	370 (93.7)

วิธีการกำจัดขยะที่ประชาชนในเขตเทศบาล ปฏิบัติในปัจจุบัน จากตารางที่ 17 พบว่า ถ้าขยะเป็นขยะเปียก เช่น เศษเนื้อเศษอาหาร ผัก ผลไม้ ประชาชนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ใช้วิธีกำจัดโดยให้รถเทศบาลมาเก็บ ร้อยละ 86.3 รองลงมาคือการฝังกลบ ร้อยละ 7.1 และทำปุ๋ย ร้อยละ 5.1

ขยะแห้ง ได้แก่ เศษกระดาษ ถุง พลาสติก กล่อง ลังไม้ ใช้วิธีการกำจัดขยะโดยอาศัยรถเทศบาล ร้อยละ 78.0 เผาร้อยละ 18.7 ฝังกลบร้อยละ 1.5

ซากสัตว์ ได้แก่ ซากหนู ซากสุนัข ซากแมว ใช้วิธีการฝังกลบร้อยละ 79.0 รถเทศบาลร้อยละ 15.4 ทำปุ๋ยร้อยละ 2.8 เผาร้อยละ 2.5

มูลสัตว์ ได้แก่ มูลโค กระบือ ไก่ เป็ด ทำการกำจัด โดยวิธีทำปุ๋ย ร้อยละ 77.0 รถเทศบาลเก็บ ร้อยละ 14.2

ขยะเบ็ดเตล็ด ได้แก่ เศษ แก้ว เศษเหล็ก ใช้วิธีการกำจัดโดยใช้รถเทศบาลเก็บร้อยละ 89.6 รองลงมา คือใช้วิธีการฝังกลบ ร้อยละ 7.6

ขยะจากสารเคมี ได้แก่ กระจ่างยาฆ่าแมลง ยากำจัดวัชพืช ใช้วิธีการกำจัดโดยการให้บริการจากรถเทศบาล ร้อยละ 93.7 รองลงมาคือการฝังกลบ ร้อยละ 4.6

จากผลการศึกษาข้างต้น กล่าวได้ว่า การเลือกวิธีการกำจัดขยะที่ประชาชนปฏิบัติในปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่ถ้าเป็นขยะเปียก เช่นเศษเนื้อ เศษอาหาร ผัก ผลไม้ หรือขยะแห้ง ได้แก่ เศษกระดาษ ถุงพลาสติก กล่อง ลังไม้ หรือขยะเบ็ดเตล็ด ได้แก่เศษแก้ว เศษเหล็ก ขยะจากสารเคมี ได้แก่ กระจ่างยาฆ่าแมลง และยากำจัดวัชพืช ประชาชนโดยส่วนใหญ่ ใช้บริการจากการเก็บของเทศบาล ยกเว้นซากสัตว์ ได้แก่ซากหนู ซากสุนัข ซากแมว ประชาชนนิยมฝังกลบ จากรูปแบบของการปฏิบัติข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าทำไมประชาชนส่วนใหญ่เลือกใช้บริการจากการเก็บโดยรถเทศบาล สำหรับเหตุผลที่ได้ อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดในพื้นที่ที่พักอาศัยมีพื้นที่น้อยสำหรับใช้จัดการขยะ ดังนั้นจึงเลือกทางในการแก้ปัญหาขยะโดยการใช่วิธีการกำจัดขยะโดยวิธีการอื่น ๆ เช่น การเผา การฝังกลบ การทำปุ๋ย หรือกองทิ้งไว้นอกบ้าน และยกภาระในการจัดการกำจัดขยะให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

ปัญหาการไม่คิดแยกขยะของประชาชน อาจเนื่องมาจากการสิ้นเปลืองภาชนะในการแยกขยะ เนื่องจากจะต้องใช้ภาชนะบรรจุหลายชนิด ไม่มีสถานที่สำหรับเก็บขยะที่แยกได้ เนื่องจากบ้านพักมีความคับแคบ ซึ่งสภาพที่อยู่อาศัยของประชาชนในเมืองอาจเป็นบ้านเช่า ห้องแถว คอนโดมิเนียม หรือหอพัก อีกประเด็นหนึ่งคือหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บขยะยังไม่มีความพร้อมในเรื่องสถานที่ทิ้งหรือกำจัดขยะ ดังนั้นเมื่อเก็บขยะจากที่พักอาศัยของประชาชนมักมีการนำขยะไปรวมในที่รวบรวมขยะอีก นอกจากนี้ค่านิยม ทักษะคิดต่าง ๆ ของประชาชนที่อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของประชาชน เช่น ความคิดที่ว่ายังไม่มีความเลวร้าย หรือไม่มีปัญหา หรือคิดว่าปัญหายังไกลตัว ความคิดที่ว่าไม่ใช้หน้าที่ตน และความคิดที่ว่ามีความยุ่งยากหรือชอบความสะดวกสบาย

การทดสอบสมมุติฐาน

1. การทดสอบสมมุติฐาน การยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ กับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะระหว่างประชาชนที่มีอายุต่างกัน

อายุผู้ตอบแบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย
น้อยกว่า 30 ปี	2.62
31 – 40 ปี	2.74
41 – 50 ปี	2.68
51 – 60 ปี	2.72
61 ปี ขึ้นไป	2.71
ค่าเฉลี่ยรวม	2.69

Analysis of Variance

Source	Sum of	d.f.	Mean	F	Sig.
	Squares		Square		
Between Groups	.8281	4	0.2070	3.4775	.0083
Within Groups	23.2176	390	0.0595		
Total	24.0457	394			

การทดสอบสมมุติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุของประชาชน กับ การยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ จากตารางที่ 18 พบว่า ในกลุ่มประชากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs อยู่ในช่วง 2.62 – 2.74 ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD (least significant different) ของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs สรุปได้ว่ากลุ่มของประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 41 – 50 ปี มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า และมีความแตกต่างทางสถิติจากกลุ่มอื่น ๆ อย่างไรก็ตามเมื่อทำการแปลผลตามเกณฑ์การยอมรับ พบว่า ทุกกลุ่มอายุของประชาชนมีการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ หรือเห็นด้วยกับหลักการ 5 Rs ดังกล่าว สำหรับเหตุ

ผลที่ว่าทำไมประชาชนจึงเห็นด้วยกับหลักการดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าประชาชนทุกระดับอายุมีโอกาสในการรับรู้ปัญหาขยะจากแหล่งสื่อต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน หรือรับรู้จากสภาพปัจจุบันของสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียง อย่างไรก็ตามทั้งนี้การรับรู้ถึงปัญหาดังกล่าวอาจจะไม่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกก็ได้

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ ระหว่างประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย
ไม่ได้เรียนหนังสือ หรือไม่จบประถมศึกษา	2.80
ประถมศึกษา	2.65
มัธยมศึกษา ปวช. ปวส. อนุปริญญา	2.68
ปริญญาตรี	2.73
สูงกว่าปริญญาตรี	2.66
ค่าเฉลี่ยทุกระดับการศึกษา	2.69

Analysis of Variance					
Source	Sum of Squares	d.f.	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.6542	4	.1636	2.7270	.0291
Within Groups	23.3915	390	.0600		
Total	24.0457	394			

การทดสอบสมมุติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของประชาชน กับการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ พบว่า ในกลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีค่าของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs อยู่ในช่วง 2.65 – 2.80 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs พบว่ากลุ่มของประชาชนที่มีไม่ได้เรียนหนังสือ หรือไม่จบประถมศึกษา และกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย มากกว่า และมีค่าระดับคะแนนแตกต่างทางสถิติจากกลุ่มอื่น ๆ อย่างไรก็ตามเมื่อทำการแปลผลตามเกณฑ์การยอมรับพบว่า ทุกกลุ่ม หรือทุกระดับการศึกษามีการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ หรือเห็นด้วย

กับหลักการ 5 Rs ดังกล่าว จาก การได้มีโอกาสในการรับรู้ปัญหาขยะจากแหล่งสื่อต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน หรือรับรู้จากสภาพปัจจุบันของสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียง อย่างไรก็ตามทั้งนี้การรับรู้ถึงปัญหาดังกล่าวอาจจะไม่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกก็ได้ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ ระหว่างประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	ค่าเฉลี่ย
น้อยกว่า 4000 บาท / เดือน	2.68
4,001 – 8,000 บาท / เดือน	2.68
8,001 – 12,000 บาท / เดือน	2.73
12,001 – 16,000 บาท / เดือน	2.65
มากกว่า 16,000บาท / เดือน	2.72
ค่าเฉลี่ยรวม	2.69

Analysis of variance					
Source	Sum of		Mean		
	Squares	d.f.	Square	F	Sig.
Between Groups	.1626	4	.0406	.6637	.6175
Within Groups	23.8831	390	.0612		
Total	24.0457	394			

ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังแสดงในตารางที่ 20 สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ของประชาชน กับการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ พบว่า ในกลุ่มประชากรที่มีรายได้แตกต่างกัน มีค่าของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs อยู่ในช่วง 2.65 – 2.73 เมื่อนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติ อย่างไรก็ตามเมื่อทำการแปลผลตามเกณฑ์การยอมรับ สรุปได้ว่าทุกกลุ่มของประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ หรือเห็นด้วยกับหลักการ 5 Rs ดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน สำหรับเหตุผลที่ว่าทำไมประชาชนทุกกลุ่มรายได้มีการยอมรับในหลักการ 5 Rs ไม่แตกต่างกันเนื่องจาก การได้มีโอกาสในการรับรู้ปัญหาขยะจากแหล่งสื่อต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน หรือรับรู้จากสภาพปัจจุบันของสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียง อย่างไรก็ตามทั้งนี้การรับรู้ถึงปัญหาดังกล่าวอาจจะไม่มีผลต่อพฤติกรรมแสดงออกก็ได้

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ ระหว่างประชาชนที่มีแหล่งที่อยู่อาศัย ของประชาชนอยู่ใกล้กับสถานที่ต่าง ๆ แตกต่างกัน

ที่พักอาศัยใกล้กับ	ค่าเฉลี่ย
ตลาด, ย่านธุรกิจ	2.67
โรงงาน	2.85
โรงเรียน, วัด	2.69
โรงพยาบาล	2.67
สถานที่ราชการ	2.69
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	2.69

Analysis of variance					
Source	Sum of Squares	d.f.	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	0.1207	4	0.0302	0.4919	0.7417
Within Groups	23.9250	390	0.0613		
Total	24.0457	394			

การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานที่ใกล้กับที่พักอาศัยของประชาชน กับการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ พบว่า ในกลุ่มประชากรที่มีที่พักอาศัยใกล้กับสถานที่แตกต่างกัน มีค่าของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs อยู่ในช่วง 2.67 – 2.85 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทำให้ทราบว่า ทุกกลุ่มของประชาชนที่มีที่พักอาศัยใกล้กับตลาด, ย่านธุรกิจ โรงงาน โรงเรียน, วัด โรงพยาบาล สถานที่ราชการ มีการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ หรือเห็นด้วยกับหลักการ 5 Rs ดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน เหตุผลที่ว่าทำไมประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยที่ใกล้กับสถานที่แตกต่างกัน มีการยอมรับไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก การได้มีโอกาสในการรับรู้ปัญหาขยะจากแหล่งสื่อต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน หรือรับรู้จากสภาพปัจจุบันของสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียง อย่างไรก็ตามทั้งนี้การรับรู้ถึงปัญหาดังกล่าว อาจจะไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกก็ได้ (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะระหว่างประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพของประชาชน	ค่าเฉลี่ย
เกษตรกรรวม	2.54
ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว	2.70
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ/ นักการเมือง	2.70
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท	2.77
รับจ้างทั่วไป	2.67
ค่าเฉลี่ยรวม	2.69

Analysis of variance					
Source	Sum of	d.f.	Mean	F	Sig.
	Squares		Square		
Between Groups	0.6461	4	0.1615	2.6922	0.0308
Within Groups	23.3996	390	0.0600		
Total	24.0457	394			

การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชน กับการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ พบว่า ในกลุ่มประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีค่าของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs อยู่ในช่วง 2.54 – 2.77 เมื่อนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว แสดงให้เห็นว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ อย่างไรก็ตามเมื่อทำการแปลผลตามเกณฑ์การยอมรับ สรุปได้ว่า ทุกกลุ่มของประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ หรือเห็นด้วยกับหลักการ 5 Rs ไม่แตกต่างกัน สำหรับเหตุผลที่ว่าทำไมประชาชนทุกกลุ่มที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ หรือเห็นด้วยกับหลักการ 5 Rs ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากประชาชนทุกกลุ่มอาชีพมีประสบการณ์หรือมีการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะในชีวิตประจำวัน เช่นการได้รับฟังข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ เอกสารแผ่นพับ การพูดคุยกับเพื่อนบ้าน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมีผลต่อการรับรู้ถึงปัญหาขยะ และหลักการ 5 Rs ประชาชนจึงมีการยอมรับแต่อาจจะไม่แสดงออกทางพฤติกรรมก็ได้ (ตารางที่ 22)

2. การทดสอบสมมุติฐาน พฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs กับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะระหว่างประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย				
ไม่จบประถมศึกษา	1.54				
ประถมศึกษา	1.74				
มัธยมศึกษา ปวช. ปวส. อนุปริญญา	1.94				
ปริญญาตรี	1.94				
สูงกว่าปริญญาตรี	2.60				
ค่าเฉลี่ยทุกระดับการศึกษา	1.86				
Analysis of variance					
Source	Sum of Squares	d.f.	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	7.8786	4	1.9696	12.3086	0.0001
Within Groups	62.4084	390	0.1600		
Total	70.2870	394			

การทดสอบสมมุติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของประชาชน กับพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ แสดงให้เห็นว่า ในกลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีค่าของระดับคะแนนการยอมรับหลักการ 5 Rs อยู่ในช่วง 1.54 – 2.60 เมื่อนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ โดยวิธี Least significant difference (LSD) สรุปได้ว่า ประชาชนที่มีการศึกษาดังแต่ระดับประถมศึกษา, มัธยมศึกษา ปวช. ปวส. อนุปริญญา, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนพฤติกรรมการยอมรับหลักการ 5 Rs ดังนี้ 1.74, 1.94, 1.94 และ 2.60 ไม่มีความแตกต่างกัน และมีค่า

มากกว่า และแตกต่างกับค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลด
ขยะของกลุ่มประชาชนที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ซึ่งมีค่า 1.54 (ตารางที่ 23)

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการแปลผลตามเกณฑ์ของพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการ
ลดปริมาณขยะ พบว่า ประชาชนที่มีไม่ได้จบประถมศึกษา, สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับ
ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา ปวช. ปวศ. อนุปริญญา และปริญญาตรี มีพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลัก
การดังกล่าวในการลดปริมาณขยะ ในระดับปานกลาง หรือปฏิบัติเป็นบางครั้ง สำหรับประชาชนที่
สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติโดยใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะเป็นประจำ
สำหรับเหตุผลที่ว่าทำไมพฤติกรรมของประชาชนในการแสดงออกดังกล่าวมีความแตกต่างกันในทาง
ปฏิบัติ อาจเนื่องมาจากระดับความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องเกี่ยวกับขยะ และหลักการ 5 Rs ของประชาชน
ร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการศึกษา อาทิเช่น ทัศนคติ และค่านิยมของคนในสังคมที่ยังไม่มี
ความตระหนักต่อปัญหาขยะทำให้ไม่มีการยอมรับ หรือแสดงออกในการแก้ไขปัญหาที่
เกี่ยวข้องกับขยะ

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ
ระหว่างประชาชนที่มีที่พักอาศัยใกล้กับสถานที่ต่าง ๆ แยกต่างกัน

ที่พักอาศัยใกล้กับ	ค่าเฉลี่ย
ตลาด, ย่านธุรกิจ	1.84
โรงงาน	1.95
โรงเรียน, วัด	1.82
โรงพยาบาล	1.87
สถานที่ราชการ	2.01
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	1.86

Analysis of varince

Source	Sum of	Mean		F	Sig.
	Squares	d.f.	Square		
Between Groups	0.6542	4	0.1636	2.7270	0.0291
within Groups	23.3915	390	0.0600		
Total	24.0457	394			

การทดสอบสมมุติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานที่ใกล้กับที่พักอาศัยของประชาชน กับพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ พบว่า ในกลุ่มประชากรที่มีที่พักอาศัยใกล้กับสถานที่แตกต่างกัน มีค่าของระดับคะแนนพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ อยู่ในช่วง 1.84 – 2.01 ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($p < 0.05$) (ตารางที่ 24)

เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ โดยวิธี Least significant difference (LSD) พบว่า ประชาชนที่มีที่พักอาศัยใกล้กับตลาด ย่านธุรกิจ โรงงาน โรงพยาบาล และสถานที่ราชการ มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนพฤติกรรมการยอมรับหลักการ 5 Rs ดังนี้ 1.84, 1.95, 1.87 และ 2.01 ไม่มีความแตกต่างกัน และมีค่ามากกว่า และแตกต่างกับค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดขยะของกลุ่มประชากรที่มีที่พักอาศัยใกล้กับโรงเรียน และวัด ซึ่งมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการแปลผลตามเกณฑ์การยอมรับ พบว่า ทุกกลุ่มของประชาชนที่มีที่พักอาศัยใกล้กับตลาด ย่านธุรกิจ โรงงาน โรงเรียน วัด โรงพยาบาล สถานที่ราชการ มีพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะ โดยปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร กับ การยอมรับ และพฤติกรรมการ
ประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะของประชาชน

ตัวแปรที่ศึกษา	
1. การยอมรับหลักการ 5 Rs	
แหล่งของสื่อ	
เพื่อนบ้าน	-0.0901
วิทยุ	-0.0099
โทรทัศน์	+0.1927
เอกสาร แผ่นพับ	-0.0372
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	-0.0758
ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ	-0.1148
การได้รับประโยชน์จากขยะ	+0.123
ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาขยะ	-0.0587
การใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหาขยะ	-0.1051
2. พฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs	
แหล่งของสื่อ	
เพื่อนบ้าน	0.0037
วิทยุ	0.0003
โทรทัศน์	-0.0621
เอกสาร แผ่นพับ	0.0392
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	0.0159
การได้รับประโยชน์จากขยะ	0.0563
ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาขยะ	0.2386
การใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหาขยะ	0.1226

การทดสอบสมมติฐานปัจจัยการรับรู้ข่าวสารต่อการยอมรับหลักการ 5 Rs ในการลดปริมาณขยะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง โดย การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการยอมรับหลักการ 5 Rs กับตัวแปรต่าง ๆ มีค่าค่อนข้างต่ำ โดยภาพรวมของความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารในการยอมรับหลักการ 5 Rs ที่มีต่อแหล่งสื่อ มีค่าความสัมพันธ์ในเชิงลบในแหล่งสื่อ ได้แก่ เพื่อนบ้าน ($r = -0.0901$) วิทยุ ($r = -0.0099$) เอกสาร แผ่นพับ ($r = -0.0372$) และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ($r = -0.0901$) ยกเว้น โทรทัศน์ ($r = +0.1927$) และค่าสหสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ ($r = -0.1148$) การได้รับประโยชน์จากขยะ ($r = +0.123$) ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาขยะ ($r = -0.0587$) และการใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหาขยะ ($r = -0.1051$) กล่าวได้ว่า สื่อที่มีผลต่อการยอมรับหลักการ 5 Rs ของประชาชนมากที่สุด คือ โทรทัศน์ ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับรองลงมา คือ การได้รับประโยชน์จากขยะ สำหรับปัจจัยอื่น ๆ ของประชาชน มีการยอมรับน้อยมาก พิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ที่ได้รับมีค่าติดลบ หรือสรุปได้ว่า ในการยอมรับของประชาชนเกี่ยวกับหลักการ 5 Rs มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ต่อความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาขยะ และการใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหาขยะ

สำหรับค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของพฤติกรรมการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs กับตัวแปรต่าง ๆ มีค่าค่อนข้างต่ำแม้ว่าจะมีค่าสูงกว่าค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการยอมรับหลักการ 5 Rs โดยภาพรวมของความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารในการยอมรับหลักการ 5 Rs ที่มีต่อแหล่งสื่อ มีรายละเอียดดังนี้ เพื่อนบ้าน ($r = +0.0037$) วิทยุ ($r = +0.0003$) เอกสาร แผ่นพับ ($r = +0.0392$) และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ($r = +0.0159$) ยกเว้น โทรทัศน์ ($r = -0.0621$) และค่าสหสัมพันธ์ของการได้รับประโยชน์จากขยะ ($r = +0.0563$) ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาขยะ ($r = +0.2386$) และการใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหาขยะ ($r = +0.1226$) กล่าวได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมในการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ของประชาชนมากที่สุดในการศึกษารุ่นนี้ คือ ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาขยะ และการใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหาขยะ (ตารางที่ 25)

จากผลการวิเคราะห์กล่าวได้ว่าการแสดงออกในการยอมรับหลักการ 5 Rs ของประชาชน กับ พฤติกรรมในการยอมรับหลักการ 5 Rs มีค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันทั้งค่าบวก และค่าลบ หรือแสดงออกในทิศทางที่ตรงข้ามกัน สำหรับเหตุผลที่ว่าทำไมการยอมรับหลักการ 5 Rs มีความตรงข้ามกับ พฤติกรรมการยอมรับการประยุกต์ใช้หลักการ 5 Rs ของประชาชน อาจเนื่องมาจากปัจจัยที่นอกเหนือจากการทำการศึกษา อาทิ เช่น ทักษะคิดส่วนบุคคล พฤติกรรมหรือความเคยชินที่ได้รับจากบุคคลใกล้ชิด หรือค่านิยมที่ไม่ยอมรับ หรือไม่เห็นด้วยกับหลักการ 5 Rs